

Praha dne 29. dubna 2024
Č. j.: MZP/2024/620/2180
Sp. zn.:
ZN/MZP/2024/620/305ZN/MZP/2024/620/305
Vyřizuje: Ing. Gabriela Nýdrová
Tel.: 267 122 057
E-mail: gabriela.nydrova@mzp.cz

Dle rozdělovníku

O z n á m e n í

návrhu na nové vyhlášení Národní přírodní památky Lom Československé armády a oznámení o možnosti seznámit se s návrhem plánu péče o ni dotčeným obcím a krajům

Část I

Oznámení záměru na vyhlášení Národní přírodní památky Lom Československé armády

Ministerstvo životního prostředí, jako ústřední orgán státní správy ochrany přírody v České republice, podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), příslušný dle ustanovení § 79 odst. 3 písm. f) zákona oznamuje návrh na nové vyhlášení zvláště chráněného území vyhotovený podle ustanovení § 40 odst. 1 zákona.

Území nově navrhované ke zvláštní územní ochraně ponese název „**Lom Československé armády**“ a bude vyhlášeno v kategorii **národní přírodní památka** (dále jen „památka“ nebo „NPP“) ve smyslu ustanovení § 35 zákona. Jedná se o nové vyhlášení území.

Hlavními důvody zpracování záměru na vyhlášení NPP jsou:

- Vláda ČR svým usnesením č. 479 z 28. června 2023 uložila ministru životního prostředí prostřednictvím Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen „AOPK ČR“) připravit a předložit vládě návrh vyhlášení národní kategorie zvláště chráněného území v lomu ČSA včetně návrhu plánu péče.
- Území navrhované NPP Lom Československé armády představuje ojedinělé území mimoprodukčního nížinného bezlesí. Území je významné kromě ekologického pohledu také z vědeckého hlediska, a to díky možnosti sledovat proměny v území, které se

vymyká běžným podmínkám (specifické fyzikální a chemické vlastnosti prostředí, specifické geologické podmínky, mikrostanoviště, pestrost reliéfu, fytotoxické prostředí apod.). Rozsahem a vývojem stádií po povrchové těžbě hnědého uhlí se jedná o velmi významné území nejenom v národním kontextu.

- Lokalita představuje zachovalé refugium připomínající extenzivně využívanou zemědělsko-kulturní krajinu (úhory, meze, polní cesty, plochy ponechané ladem, rumiště, neúrodné plochy), která kvůli chemizaci a maximalizaci zemědělské produkce z ČR téměř vymizela. Kvůli absenci těchto habitatů patří právě živočichové a rostliny z kulturní a zemědělské krajiny v celé střední Evropě k nejvíce ohroženým.
- V případě NPP Lom Československé armády se jedná o specifická antropogenně vytvořená společenstva vývoje sukcesního kontinua s důrazem na primární stadia s různě vyvinutou vegetační pokryvností od zcela holých ploch s blokovanou sukcesí přes řídké porostlá území s vegetační pokryvností do 40 % až po místy plně vyvinutý vegetační pokryv s roztroušenou dřevinou vegetací. Tato pestrá mozaika biotopů souhrnně zabírá rozlohu přibližně 646 ha (tj. více než polovinu rozlohy NPP).
- Sukcesní stadia suchých a osluněných neúživných stanovišť jsou doplněna periodickými až stálými vodními plochami s různě vytvořenými litorály, které přecházejí místy v polní mokřady a prameniště vznikající na různě vertikálně modelovaných plochách vytvořených při zakládání výsypkových etází.
- Díky své rozloze a pestrosti mikrostanovišť od vyložené holých až po rozvíjející se otevřené lesostepi a lesy hostí nerekvultivované území velkolomu ČSA řadu ohrožených druhů živočichů zejména ze skupin ptáků, obojživelníků, brouků, blanokřídlých a motýlů.
- Důvodem pro vyhlášení NPP je zajištění ochrany a řízené péče pro cenná společenstva bývalých těžebních ploch velkolomu ČSA. Takto rozsáhlé území podléhající přirozené ekologické obnově v ČR doposud neexistuje a jedná se o první maloplošné zvláště chráněné území tohoto charakteru v ČR.

Souhrnná charakteristika předmětů ochrany:

Za národní přírodní památku se vyhláší přírodní útvar s výskytem:

- Přírodních ekosystémů vázaných na těžební jámu bývalého hnědouhelného lomu Československé armád ve všech svých vývojových stádiích,
- populace lindušky úhorní (*Anthus campestris*) a bělořita šedého (*Oenanthe oenanthe*),
- Jezeřského arboreta
- a sesuvů v patě Krušných hor.

Základní ochranné podmínky jsou pro všechny NPP dány ustanovením § 35 odst. 2 zákona.

Návrh bližších ochranných podmínek NPP

V souladu s ustanovením § 35 odst. 1 a § 44 odst. 3 zákona se navrhuje, aby na území navržené NPP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- a) povolovat nebo provádět změny druhů pozemků anebo způsobů jejich využití,
- b) povolovat nebo provádět stavby, změny dokončených staveb anebo změny staveb před jejich dokončením nebo provádět terénní úpravy,
- c) instalovat informační, reklamní a propagační zařízení,
- d) upravovat povrch pozemních komunikací s použitím jiného než místního přírodního materiálu stejného nebo obdobného geologického původu a chemického složení,
- e) vyznačovat cyklistické, turistické, jezdecké cesty a naučné stezky,
- f) organizovat a pořádat veřejné sportovní, turistické nebo jiné hromadné akce s účastí větší než 100 účastníků
- g) tábořit a rozdělávat ohně,
- h) plavit se na plavidlech,
- i) vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy,
- j) provádět sběr rostlin nebo odchyt živočichů, s výjimkou výkonu práva myslivosti
- k) povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků,
- l) zřizovat příkrmovací zařízení nebo slániska a příkrmovat nebo vnařit zvěř mimo příkrmovací zařízení,
- m) používat chemické prostředky a hnojiva,
- n) ukládat věci,
- o) vjíždět a setrávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy s výjimkou vozidel základních složek integrovaného záchranného systému, obecní policie, ozbrojených sil České republiky, Celní správy České republiky, Vězeňské služby České republiky, dalších orgánů veřejné moci, veterinární služby, vozidel správců vodních toků, provozovatelů vodovodů a kanalizací, energetických soustav, produktovodů a veřejných komunikačních sítí při plnění jejich úkolů nebo vozidel potřebných pro zajištění péče na pozemcích a vozidel vlastníků, nájemců a uživatelů nemovitých věcí v souvislosti s jejich užíváním, nebo vozidel potřebných pro výkon práva myslivosti uživateli honitby.

Souhlas orgánu ochrany přírody podle písmen a) až o) není třeba k činnostem prováděným v souvislosti s rekultivačními a sanačními pracemi v rámci likvidace důlního díla v dobývacích prostorech Dolní Jiřetín, Komořany u Mostu a Ervěnice podle platného souhrnného plánu sanací

a rekultivací, který je součástí plánu otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska (§ 32 horního zákona č. 44/1988 Sb., v platném znění).

Ochranné pásmo NPP

Zvláště chráněné území je v souladu s ustanovením § 37 odst. 1 zákona navrhováno bez ochranného pásma.

Vymezení hranic památky a jejího ochranného pásma

Navrhovaná NPP Lom Československé armády se nachází v Ústeckém kraji, v okresech Most a Chomutov, k. ú. Ervěnice, Albrechtice u Mostu, Čtrnáct Dvorců, Černice u Horního Jiřetína, Horní Jiřetín, Jezeří, Dřínov u Komořan, Kundratice u Chomutova, Komořany u Mostu.

Upřesňující údaje o pozemcích nacházejících se v navrhované NPP Lom Československé armády jsou uvedeny v příloze č. 2 tohoto oznámení.

Předpokládaná výměra navrhované NPP činí **1230 ha**.

Informace o dostupnosti plného znění záměru

S podrobně zpracovaným záměrem na vyhlášení NPP Lom Československé armády podle § 40 odst. 1 zákona, včetně zakresu hranic památky v katastrální mapě, je možné se seznámit na internetových stránkách Ministerstva životního prostředí v kapitole „Úřední deska“ na následujícím odkazu <https://www.mzp.cz/cz/urednideska> a dále na AOPK ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO České středohoří, Michalská 260/14, 412 00 Litoměřice.

Poučení

Podle § 40 odst. 4 zákona mají obce a kraje dotčené navrženým zvláště chráněným územím právo uplatnit k návrhu vyhlásit část přírody za zvláště chráněné území námítky a to do 90 dnů od doručení oznámení o návrhu. Námítky se uplatňují písemně u Ministerstva životního prostředí - odboru zvláštní územní ochrany přírody a krajiny v Praze (Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10), které je povinno včas uplatněné námítky posoudit a vydat o nich rozhodnutí ve lhůtě do 60 dnů a s rozhodnutím seznámit toho, kdo je podal. K námítkám uplatněným po uplynutí této lhůty nebude přihlédnuto.

V souladu s ustanovením § 40 odst. 2 zákona Vás jako dotčené obce a kraj žádáme o zveřejnění tohoto oznámení na své úřední desce po dobu 15 dní bezprostředně po jeho obdržení.

Část II

Oznámení o možnosti seznámit se s návrhem plánu péče o Národní přírodní památku Lom Československé armády

Ministerstvo životního prostředí jako ústřední orgán státní správy ochrany přírody podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona, dále oznamuje v souladu s ustanovením § 38 zákona, že byl zpracován návrh plánu péče o navrhovanou NPP Lom Československé armády na období 2024–2033.

S návrhem plánu péče o navrhovanou NPP Lom Československé je možné se seznámit na internetových stránkách Ministerstva životního prostředí v kapitole „Úřední deska“ na následujícím odkazu <https://www.mzp.cz/cz/urednideska> a dále na AOPK ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO České středohoří, Michalská 260/14, 412 00 Litoměřice.

Dotčené obce žádáme v souladu s ustanovením § 38 odst. 3 zákona o zveřejnění tohoto oznámení na své úřední desce po dobu 15 dní bezprostředně po jeho obdržení.

Připomínky k návrhu plánu péče je možné zaslat písemně nejpozději do 90 dnů od dne obdržení tohoto oznámení na Ministerstvo životního prostředí - odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny (Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10).

Ing. Petr Stloukal

ředitel odboru zvláštní územní
ochrany přírody a krajiny
podepsáno elektronicky

Přílohy

- Příloha č. 1 Orientační mapa se zákresem navrhované NPP Lom Československé armády
- Příloha č. 2 Tabulkový přehled parcel nacházejících se v navrhované NPP Lom Československé armády

Rozdělovník

Dotčené obce a kraje:

1. Ústecký kraj, Velká Hradební 3118/48, 400 01 Ústí nad Labem
2. Město Most, Radniční 1/2, 434 01 Most 1
3. Město Horní Jiřetín, Potoční 15/1, 435 43 Horní Jiřetín
4. Obec Vysoká Pec, Vysoká Pec 46, 431 59 Vysoká Pec

Na vědomí:

- 5.** Magistrát, Statutární město Chomutov, Zborovská 4602, 430 28, Chomutov
- 6.** Městský úřad, Město Litvínov, náměstí Míru 11, 436 01 Litvínov
- 7.** AOPK ČR, RP SCHKO České středohoří, Michalská 260/14, 412 00 Litoměřice
- 8.** AOPK ČR, Ing. Pavel Pešout, Ředitel Sekce ochrany přírody a krajiny, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 4